

ЛАЗАРОВА СЪБОТА И ВЕЛИКДЕН

От края на XIX век в градовете излизат лазарки само цигански момичета. Те играят и пеят, без да изпълняват някакъв обреден ритуал. Пъстроцветните им дрехи, закачливите песни и грациозните танци привличат любопитни хора, които ги даряват с пари.

За Великден не правят никакви особени приготовления. По-рано обикаляли къщите и просели козунаци и червени яйца. В днешно време почти всички цигански християнски семейства купуват готови козунаци и боядисват червени яйца вкъщи, копирайки напълно дейността на българките.

6 МАЙ ХЕДЕРЛЕЗИ, ЕДЕРЛЕЗИ ГЕРГЬОВДЕН

Този празник е всепризнат от циганите и е смятан (особено в миналото, когато водеха скитнически живот) за начало на катунарския живот през лятото.

В Момчилградско, отбелязват етнографите, циганите не спазват едномесечния пост за Рамазан курбан, не колят курбан за най-големия мюсюлмански празник Курбан байрам. Те се ръководят от своя старейшина Кокорбашия и изпълняват неговите повели и съвети. Но Едерлези – Гергьовден празнуват най-тържествено и по свой неповторим начин.

За този ден всяко циганско семейство в Кърджалийски регион си купува агне, наречено курбан на първородно момче. С кръвта на агнето правят точка на челото на момчето. То първо трябва да хапне от курбана, като изяде варен или печен десния бъбрек на животното. След като измият и почистят добре агнето, пълнят го с ориз, пресен лук и подправки. В градовете, където има по-компактни маси цигани, агнето се пече в градската пекарна или фурна.

Докато агнетата се изпекат, в Момчилград започват веселието с почерпка и музика – цигански оркестри. В града построяват три естради за музикантите и около тях играят кючек и хоро през целия ден.

В другите краища на страната, независимо от тяхното вероизповедание (източноправославни или мюсюлмани), всички накичват вратите и прозорците на къщите си с върбови клонки и се къпят с вода, в която